ÅRSBERETNING

2016

SOS BØRNEBYERNE

EN STYRKET INDSATS FOR UDSATTE OG FORÆLDRELØSE BØRN

MENNESKENE BAG SOS BØRNEBYERNE

Bestyrelse
Lars Munch, formand
Lars Ole Kornum, næstformand
Jacob Grønlykke
Hanne Høiberg
Esther Jensen
Ann Karstoft
Jess Myrthu
Annette Brøndholt Sørensen

Bestyrelsen arbejder ulønnet.

Direktion
Mads Klæstrup Kristensen

Ledelse
Mikkel Hauschildt, chef for økonomi og administration
Ann Leistiko, chef for fundraising
Camilla Torp Olsen, chef for international afdeling
Janda Campos, chef for partnerskaber og major donors
Jacob Stærk, kommunikationschef
Lene Grønbech, direktionssekretær

Revisor
Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

SOS Børnebyerne
Amerikavej 15C, 2. sal
1756 København V
Tlf.: 33 73 02 33

E-mail: info@sosbornebyerne.dk
www.sosbornebyerne.dk

CVR-nr.: 25825012

Vision

Alle børn skal have mulighed for at vokse op i en familie, som giver dem kærlighed og tryghed – i en verden, der respekterer barnets rettigheder.

Mission

SOS Børnebyerne arbejder for at give forældreløse og udsatte børn en tryg barndom - med en familie, et kærligt hjem og en uddannelse. Vi giver børnene et fundament, de kan bygge deres fremtid på.

Foto: Kristian Brasen

Vi passer på børnene – også når vi fortæller deres historie

SOS Børnebyerne kæmper for børns rettigheder. Det gælder også børns ret til privatlivets fred. Derfor spørger vi altid om lov, når vi fortæller et barns historie, ligesom børn og unge optræder under pseudonymer i vores årsberetning.

FORORD

SAMMEN HJÆLPER VI BØRNENE

Børn skal have lov til at være børn. De fortjener at vokse op i en tryg familie, der giver dem kærlighed og respekterer deres rettigheder. SOS Børnebyerne i Danmark – og som del af en international føderation – arbejder for at give et trygt og kærligt hjem til de børn, der allerede har mistet forældreomsorgen, og vi forebygger, at udsatte børn mister deres forældre. Det er en stor opgave, især med tanke på, at 220 millioner børn enten har eller er i fare for at miste forældreomsorgen på grund af sygdom, krig, katastrofer eller andet.

Vi er derfor glade for igen i år at kunne sige, at vi har været bedre til at samle ind end nogensinde før. SOS Børnebyernes årsregnskab for 2016 slår alle rekorder. Aldrig før har vi sendt så mange penge af sted til vores arbejde ude i verden.

Rekordåret er blandt andet et resultat af, at vi også i år har oplevet en stigende interesse fra organisationer og virksomheder, der ønsker at tage ansvar og være med i et partnerskab, der gør en verden til forskel for udsatte og forældreløse børn og unge. SOS Børnebyerne har forpligtet sig til internationalt at arbejde på at indfri FN's 17 verdensmål. Som partner hos SOS Børnebyerne er man derfor en del af en global indsats, der trækker i samme retning som regeringer, myndigheder, virksomheder, fonde og organisationer verden over, og vi dokumenterer, hvordan den indsats, man som partner engagerer sig i, støtter direkte op omkring verdensmålene.

Vi blev i 2016 ikke bare bedre til at samle ind, men også til at sikre kvaliteten af vores arbejde ude i verden. Vi blev fagligt stærkere i, hvordan vi bruger pengene, hvilket betyder, at hjælpen når ud til endnu flere børn. Ude i børnebyerne sker der løbende tiltag, der holder driftsomkostningerne nede på trods af stigende fødevarepriser. Eksempelvis skyder flere og flere køkkenhaver og minilandbrug op i børnebyernes baghaver, og takket være vores virksomhedspartner Solar supplerer nogle børnebyer nu elforbruget med solenergi. Herhjemme har vi holdt vores udgifter til indsamling og administration på under seks procent, som er stort set samme niveau som i 2015, og derfor kan vi sende flere penge ud i verden end nogensinde før.

Sammen kan vi udrette store bedrifter. Derfor er vi dybt taknemmelige over de mange virksomheder, fonde, CISU, faddere og andre, som støtter stadig flere børn i at få en tryg barndom med masser af kærlighed. På vegne af verdens forældreløse og udsatte børn vil jeg gerne sige en stor tak for indsatsen.

Mads Klæstrup Kristensen
Adm. direktør, SOS Børnebyerne

Foto: Patrick Wittmann

NY STRATEGI AFSPEJLER, AT VERDEN ÆNDRER SIG

Nye verdensmål, globale FN-retningslinjer og en verden i forandring ligger til grund for SOS Børnebyernes strategi, der samler hele den internationale SOS-føderation.

I 2016 fik SOS Børnebyerne en ny international strategi med overskriften ”2030. No child should grow up alone.” Strategien tager afsæt i FN’s retningslinjer for anbragte børn, som SOS Børnebyerne har været med til at udfærdige, og samler SOS Børnebyernes 135 lande og territorier omkring det fælles formål at styrke det forebyggende arbejde.

> *“Strategien ønsker at udvide den forbyggende hjælp til udsatte familier, der gør, at familier ikke bryder sammen, og børn efterlades.”*
>
> **Camilla Torp Olsen, International chef i SOS Børnebyerne**

”Strategien ønsker at udvide den forbyggende hjælp til udsatte familier, der gør, at familier ikke bryder sammen, og børn efterlades. Det er vigtigt, at vi er på pletten, inden skaden sker, og børn bliver forældreløse. I de næste år vil vi fokusere på at implementere den internationale strategi i vores egne prioritetslande, så mange flere børn får hjælp,” siger Camilla Torp Olsen, international chef i SOS Børnebyerne.

Mange lande har i de seneste år taget FN-retningslinjerne til sig og øget indsatsen for at hjælpe børn til at blive i egen familie eller hos slægtninge og medlemmer af den udvidede familie, hvis barnet er forældreløst. Mange børnehjem af dårlig kvalitet er desuden blevet lukket.

To principper er grundlæggende i retningslinjerne: Er det nødvendigt at anbringe barnet uden for hjemmet? Og er den foreslåede anbringelse den mest velegnede? I tillæg til SOS Børnebyernes langvarige erfaring på området ligger de to principper til grund for den nye strategi.

Foto: Ida Solvejg Richardt

En udvidelse af omsorgsmodellerne

I tillæg til at styrke det forebyggende arbejde vil SOS Børnebyerne udvide paletten af omsorgsmodeller, så hjælpen målrettes det enkelte barn.

”Vi udvikler en vifte af omsorgsmuligheder. Nogle børn vil få støtte til at blive hos slægtninge eller nære relationer. Andre vil bo i plejefamilier. Derudover tilbyder 571 SOS-børnebyer rundt om i verden allerede en tryg opvækst til de børn, der har mest behov og ikke har andre steder at være,” siger Camilla Torp Olsen.

”Indsatsen betyder, at vi kan nå flere børn på en måde, der sætter det enkelte barn i centrum, samtidig med at vi styrker den forebyggende indsats. Det hele sker i samarbejde med lokalsamfund og lokale strukturer,” forklarer Camilla Torp Olsen.

Mere fokus på unge

Den nye strategi har også mere fokus på unge. I alle SOS Børnebyernes prioritetslande er der store ungdomsårgange, som er en medvirkende årsag til høj arbejdsløshed. Mange unge finder beskæftigelse i den uformelle sektor, hvor arbejdet tit er usikkert, farligt og dårligt betalt.

SOS Børnebyerne vil derfor udvikle et særligt program for unge. De unge skal blandt andet have styrket deres grundlæggende livsfærdigheder, deres muligheder for indflydelse og deres jobparathed.

Sidst vil SOS Børnebyernes strategi øge fokus på det, vi er bedst til, nemlig hjælpen til børn, der mangler forældrenes omsorg. Det betyder også, at skoler og sundhedsklinikker, der nu kan drives af lokale myndigheder, vil blive gradvist overdraget.

Målet er, at myndigheder og lokale institutioner med tiden kan tilbyde børnene skolegang og sundhedshjælp, så SOS Børnebyerne ikke behøver at gøre det. Tanken bag er en bæredygtig udviklingshjælp, der gør, at indsatsen kan drives uden hjælp udefra.

VERDENSMÅL 8: ANSTÆNDIGE JOBS OG ØKONOMISK VÆKST

Ifølge verdensmål 8 skal alle verdens lande inden 2030 sikre anstændige jobs til alle og økonomisk vækst. Andelen af unge, der hverken er i gang med uddannelse, træning eller arbejde, skal nedbringes markant inden 2020.

Foto: Mette Schmidt

SOLAR GIVER STRØM OG UDDANNELSE OG FÅR NY VIDEN

For at nå FN's 17 verdensmål for bæredygtig udvikling er det essentielt at styrke partnerskaber på tværs af kloden. Partnerskaber kan finansiere udvikling, men de kan også føre til deling af viden, teknologi, innovation og udbredelse af miljømæssig fornuftige teknologier i udviklingslandene.

"I SOS Børnebyerne arbejder vi os frem mod verdensmålene ved hjælp af partnerskaber med virksomheder," forklarer Janda Campos, chef for partnerskaber og major donors hos SOS Børnebyerne. "Vores partnerskaber er langsigtede, og de er win-win for alle," siger hun.

> *"Vi kan godt lide tanken om, at vores know-how om energieffektive løsninger kan bidrage til at bekæmpe klimaændringer og forbedre hverdagen for familier i udviklingslandene."*
>
> **Mette Brix, Projektleder hos Solar**

Blandt SOS Børnebyernes mange virksomhedspartnere er Solar, som i samarbejde med Siemens og Ingeniører Uden Grænser har renoveret børnebyen på Zanzibar, Tanzania og opført solpaneler. Solenergi er med til at reducere børnebyens CO2-udledning og el-udgifter. For Solar blev projektet i Zanzibar starten på et mere langsigtet CSR-samarbejde med SOS Børnebyerne.

"Vi kan godt lide tanken om, at vores know-how om energieffektive løsninger kan bidrage til at bekæmpe klimaændringer og forbedre hverdagen for familier i udviklingslandene," siger Mette Brix, som er projektleder hos Solar. Derfor har Solar og de andre partnere fra energiprojektet i Zanzibar indgået endnu en aftale, denne gang om et treårigt projekt, der skal bringe solenergi til børnebyen i Hawassa i Etiopien.

SOS Børnebyerne og partnerskaber

Verdensmålene kan kun realiseres gennem samarbejde. Med vores strategiske partnere forener vi kræfter på tværs af brancher og gør en verden til forskel for udsatte børn og unge. Hos SOS Børnebyerne udvikler vi partnerskaber, der øger medarbejderengagementet, styrker kundeloyaliteten og skaber værdi for udsatte og forældreløse børn.

Gennem partnerskaber med en række forskellige strategiske partnere aktiverer og styrker vi virksomhedens arbejde med samfundsansvar.

Foto: Jens Honoré

Ustabil strømforsyning

Strømforsyningen i Etiopien er ustabil. Uden elektricitet er det svært for børn at læse lektier om aftenen, og de mange huller i strømmen gør det næsten umuligt at bruge computere og anden elektronik. Børnebyens solenergiproduktion vil formentlig blive forbundet med det offentlige forsyningsnet, så eventuel overskudsenergi kan komme lokalsamfundet til gode.

Denne gang inkluderer partnerskabet også et samarbejde med en teknisk skole i Hawassa. Her skal unge fra SOS Børnebyernes familieprogrammer trænes i solenergi, og Solar vil hjælpe med at udvikle undervisningsmoduler. For de unge betyder træningen adgang til nye jobmuligheder. For Etiopien betyder den nye uddannelse, at landet får ny ekspertise til udviklingen af den skrantende strømforsyning.

Solar har fået nye erfaringer

Solar-medarbejder Jacob Mortensen har besøgt Zanzibar flere gange: ”Det teknisk faglige niveau er på et helt andet plan, end vi er vant til. I Zanzibar havde de hørt om solcelleteknologi, men kendte ikke yderligere til det,” siger han.

Solar har også erfaret, at der skal være en anden hældning på og afkøling af solpanelerne, fordi solen brager helt anderledes ned i Zanzibar end i Danmark. Der skulle tages forbehold for svingende spændinger i strømmen, for et internet, der kun virker af og til, og så er der en markant anderledes arbejdskultur.

Janda fra SOS Børnebyerne forklarer, at erfaringerne for en virksomhed som Solar potentielt kan være døråbner til et helt nyt og kæmpestort marked. I dag har to tredjedele af alle afrikanere slet ikke strøm, mens verdensmål 7 fastslår, at vi skal sikre, at alle har adgang til pålidelig, bæredygtig og moderne energi til en overkommelig pris inden 2030.

VERDENSMÅL 17: PARTNERSKAB FOR HANDLING

Verdensmålene for bæredygtig udvikling kan kun realiseres gennem stærkt globalt samarbejde. Blandt andet gennem forbedret samarbejde om videnskab, teknologi, innovation, øget vidensdeling med gensidige aftalevilkår samt fremme af udvikling, overførsel, udbredelse og spredning af miljømæssig fornuftige teknologier til udviklingslande på gunstige vilkår.

Foto: Jens Honoré

En rask mor til børnene

33-årige Emily skrantede og havde svært ved at tage sig af sine to piger og passe sin grøntsagsbod. Da Emily blev undersøgt på SOS-lægeklinikken, fandt lægen ud af, at Emily havde forstadier til livmoderhalskræft og var smittet med hiv. Nu er Emily i behandling, har genvundet sine kræfter og er en glad mor. Xellia producerer lægemidler til bekæmpelse af infektioner, og virksomheden finansierer SOS-lægeklinikken i Eldoret i Kenya. Klinikken behandler årligt over 6.000 patienter fra lokalområdet og børnebyen.

Foto: Rasmus Preston:

For Nyhavn Rejser er medarbejderinvolvering et vigtigt element i samarbejdet med SOS Børnebyerne. Derfor trak de til julefrokosten lod blandt medarbejderne om, hvem der skulle besøge den ene af de to børnebyer, som Nyhavn Rejser støtter driften af. Det blev Annette Bovin og Sanne Fonager, der her afprøver det medbragte legetøj sammen med et par af børnene fra børnebyen.

NYHAVN REJSER TAGER ANSVAR FOR DEN VERDEN, VI REJSER I

Nyhavn Rejser ønsker at tage ansvar for den verden, som bureau og kunder lever og rejser i. Derfor er bureauet, som er en af Danmarks førende udbydere af kvalitetsrejser, partner med SOS Børnebyerne. Gennem et treårigt partnerskab får forældreløse og udsatte børn en god start på livet i børnebyer i Cambodja og Tanzania. Det har medarbejderne været med til at bestemme.

”For mig er det afgørende, at projektet rører ved noget i mig selv og ved det, vi laver hos Nyhavn Rejser. Samarbejdet med SOS Børnebyerne er med til at sætte vores arbejde i perspektiv, og jeg kan mærke på den måde, medarbejderne har involveret sig, at det også er vigtigt for dem,” siger bureauchef i Nyhavn Rejser, Rie Ulrich.

Otte medarbejdere hos Nyhavn Rejser arbejder tæt sammen med SOS Børnebyerne om at involvere deres kolleger og kunder i arbejdet for forældreløse og udsatte børn. Det indebærer blandt andet kundemøder, temadage, konkurrencer og familieaktiviteter.

”Vi har godt af at få nogle fortællinger med en menneskelig dimension med, når vi sælger luksusrejser. Med SOS Børnebyerne har vi mulighed for at få den nære kontakt, og vi kan se, hvordan vores støtte gør en kæmpe forskel i børnenes liv,” siger medarbejder Claus Eriksen.

For bureauchef Rie Ulrich er partnerskabstanken afgørende: ”Vi ser det som et samarbejde og ikke blot en donation. SOS Børnebyerne er interesseret i at skabe noget sammen med Nyhavn Rejser, vores medarbejdere og vores kunder.”

Foto: Lotte Ladegaard

ERIK THUNES LEGAT FORHINDRER, AT FAMILIER GÅR I OPLØSNING

Med støtte fra Erik Thunes Legat forebygger SOS Børnebyerne, at udsatte børn mister forældreomsorgen.

Sociale problemer og fattigdom betyder, at børn i Østafrika og Asien risikerer at ende på gaden eller på institution. Blandt de allermest udsatte familier er dem, hvor familieoverhovedet er den ældste søskende, gamle bedsteforældre eller forældre, der er terminalt syge af aids. Andre familier er så fattige og har så mange sociale problemer, at de ikke kan opfylde deres børns mest fundamentale behov for mad, tøj, et sted at bo, lægehjælp, skolegang, omsorg og kærlighed.

Man ved, at børn har det bedst med at vokse op i deres egen familie, hvis familien kan tage ordentligt vare på børnene. Derfor er formålet med SOS Børnebyernes familieprogrammer, at udsatte familier får mulighed for at opnå en bedre økonomi, støtte til at etablere køkkenhaver og viden om, hvordan de kan støtte deres børn og beholde dem i familien. SOS Børnebyerne har familieprogrammer i næsten alle de lande, vi arbejder i.

Adgang til indtægter, mad og viden

I Kayonza i Rwanda støtter Erik Thunes Legat, at medlemmer fra 200 udsatte familier kan deltage i låne-spare-grupper, hvor de kan spare op og tage små lån. I Rwanda er det umuligt for fattige familier at få lov at oprette bankkonti eller banklån. Det lykkedes i 2016 familierne tilsammen at spare 39.000 kroner op. I Rwanda er det mange penge. Pengene kan for eksempel bruges til at investere i en bod på markedet eller andre former

for små virksomheder. Familierne kommer også på kurser i grundlæggende forretningsprincipper og regnskab.

Når familierne har indtægter, kan de selv betale for bøger, blyanter og andre udgifter til deres børns skole samt sundhedsforsikring, der giver adgang til behandling. I starten får de allermest udsatte familier dog tilskud til skolegang og sundhedsforsikring gennem programmet.

Familierne får også støtte til at etablere køkkenhaver og viden om, hvad de og deres børn bør spise, hvis de skal forblive – eller blive – sunde og raske. Og så bliver de undervist i, hvordan de kan blive bedre forældre og støtte deres børn i at bryde fattigdomscirklen. Ikke alle forældre forstår vigtigheden af uddannelse, fordi de ikke selv har gået i skole.

Pres på myndighederne

Hvis man ikke ved, at man har rettigheder, kan det være svært at forstå, at forældre, lærere og myndigheder faktisk har et ansvar for en. Derfor deltager børnene i børnerettighedsgrupper. Forældre får også viden om, at de og deres børn har ret til støtte fra myndighederne, og de får viden om, hvordan de kan opsøge støtten.

Når familierne selv er opsøgende, er der større sandsynlighed for, at myndighederne giver den støtte, de skal give til udsatte familier. Børn og unge arrangerer også kampagneaktiviteter, mens voksne medarbejdere fra SOS Børnebyerne Rwanda og lokale organisationer deltager i møder med myndighederne. Begge dele er med til at lægge pres på myndighederne, som ikke altid gør nok for fattige familier i Rwanda.

Foto: Bo Holmberg

VERDENSMÅL 1: AFSKAF FATTIGDOM

Det vigtigste 2030-mål er en verden, hvor ingen lever i ekstrem fattigdom. Fattigdom er den største årsag til, at børnefamilier bryder sammen, og at børn efterlades alene.

Foto: Lene Godiksen

HEMPEL FONDEN STØTTER SKOLEGANG FOR 6.000 BØRN

Alt for mange børn går alt for lidt i skole i Østafrika. Derfor støtter Hempel Fonden kvalitetsuddannelse og adgang til skolegang for udsatte børn i Etiopien, Somaliland og Tanzania.

I det østlige Afrika er der mange forhindringer på skolevejen. Selv om de fleste børn i dag faktisk starter i grundskolen, er det langt fra alle, der får deres afgangseksamen. Nogle forældre har ikke råd til at sende deres børn i skole i flere år. I stedet arbejder drengene i landbruget eller som daglejere, mens pigerne bliver ansat som hushjælp for at tjene penge til deres familier. Nogle piger bliver gift og får børn, før de selv er færdige med skolen. Overfyldte klasser, dårligt uddannede lærere, utilstrækkelige faciliteter og fysisk afstraffelse gør skolen uattraktiv for en del børn.

I det sydlige Etiopien har Hempel Fonden og SOS Børnebyerne sikret, at 1.200 børn, som enten ikke gik i skole eller var i fare for at droppe ud, nu er i gang med at gennemføre grundskolen. Tidligere forlod hvert femte barn skolen i utide. Det sker kun for to procent af børnene nu. I dag får børnene også langt bedre karakterer.

Det skyldes blandt andet, at lærerne har været på efteruddannelse i, hvordan de kan inddrage eleverne bedre i undervisningen. Skolerne har også fået nyt undervisningsmateriale, udstyr til laboratorier, computere og biblioteksbøger. Børnenes forældre bliver nu inddraget i skolebestyrelsesarbejde, og udsatte familier kommer på kursus i ernæring, sundhed, børns udvikling, og hvordan de kan støtte deres børns skolegang.

Lærerne må ikke slå

I Somaliland har Hempel Fonden sørget for, at næsten 1.600 børn, især piger, kommer i skole i landdistriktet Sheikh. Lærerne har været på efteruddannelse, hvor de har fået forbedret deres pædagogiske metoder og redskaber til at håndtere konflikter. Det betyder blandt andet, at lærerne gradvist holder op med anvende fysisk afstraffelse.

Skoleledelser og skolekomitéer for forældre undervises i børns rettigheder, i administration og økonomistyring. Sammen med myndighederne har de lavet udviklingsplaner for skolerne. Børnene er med i børnerettighedsgrupper, hvor de blandt andet bliver klar over deres ret til uddannelse.

Bedre og mere børnevenlig undervisning betyder, at godt en femtedel flere børn kommer i skole nu. Blandt piger, som ellers ofte holdes hjemme, er tallet 30 procent. Samtidig forlader 21 procent færre børn skolen i utide.

Hver tredje elev dropper ud

I Iringa i det centrale Tanzania dumper to ud af tre elever til eksamen i 8. klasse. Derfor støtter Hempel Fonden otte skoler med i alt 3.000 elever i at øge motivationen blandt lærere og forbedre samarbejdet med forældrene. Målet er blandt andet, at forældrene skal holde op med at sende deres drenge ud som hyrder og lade være med at gifte deres piger bort, før de er færdige med grundskolen. Også i Tanzania har børnene adgang til børnerettighedsklubber.

Foto: Stine Heilmann

Mønsterbryder: *18-årige cambodjanske Chaya er vokset op i en ludfattig familie, der laver mursten. Et hårdt og dårligt betalt arbejde. Hendes søstre blev gift som 14-årige og fødte kort tid efter deres egne børn. Chaya er familiens mønsterbryder. Hun fik med stipendium fra Hempel Fonden gratis adgang til en helt ny skole, som Hempel Fonden tidligere har støttet opførelsen af. Her fik Chaya det, der svarer til en studentereksamen. I dag forsørger hun sig selv ved hjælp af et administrativt job i en organisation. Nogle af pengene bruger hun på en universitetsuddannelse i økonomi.*

Foto: Stine Heilmann

VERDENSMÅL 4: SIKRE ADGANG TIL KVALITETSUDDANNELSE

Mål 4 handler om at give alle børn adgang til gratis grundskole og sikre dem læse- og regnefærdigheder, der gør dem i stand til at tage en videre uddannelse. Alle børn skal desuden have adgang til førskoleundervisning, og begge køn skal sikres lige adgang til uddannelse.

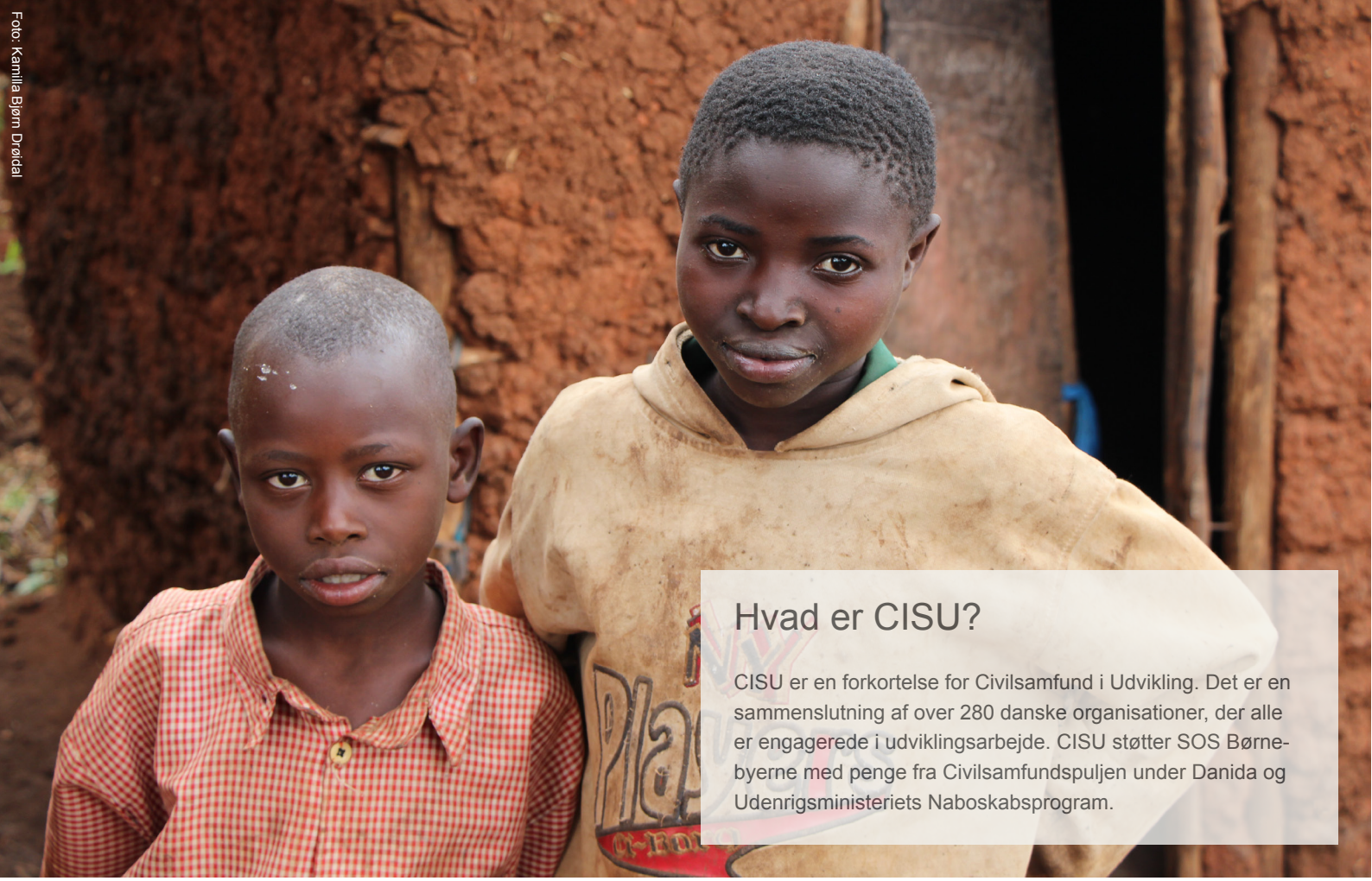

Foto: Kamilla Bjørn Drøidal

Hvad er CISU?

CISU er en forkortelse for Civilsamfund i Udvikling. Det er en sammenslutning af over 280 danske organisationer, der alle er engagerede i udviklingsarbejde. CISU støtter SOS Børnebyerne med penge fra Civilsamfundspuljen under Danida og Udenrigsministeriets Naboskabsprogram.

DANSKE SKATTEKRONER FOREBYGGER, AT BØRN MISTER FORÆLDREOMSORGEN

CISU har gennem syv år været SOS Børnebyernes samarbejdspartner omkring aktiviteter, der skal forebygge, at børn mister forældreomsorgen.

I Rwanda spreder vi viden om, hvordan hiv og aids smitter og kan forebygges. Mennesker, der lever med hiv eller aids, får lettere adgang til test, behandling og rådgivning. I et andet projekt arbejder vi for, at FN's Børnekonvention bliver ført fra papiret og ud i livet. Rwandiske børn får støtte til at lave børnerettighedsklubber på deres skoler, og de optræder med teater, stand-up, sange og dans om rettigheder, så forældre, lærere og andre voksne gradvist forstår, at børn har rettigheder. Børnene har blandt andet fået nogle lærere til at holde op med at slå.

I Armenien har 85 procent af børn, der anbringes på institutioner, faktisk familie. Børnene anbringes på grund af fattigdom, arbejdsløshed og sociale problemer. Vi sørger for efteruddannelse af offentligt ansatte, så de bliver bedre til at sikre, at familierne får den støtte, de har brug for. Det betyder, at flere børn kan blive hos deres familie. Samtidig arbejder vi for, at lokale borgerkomiteer får viden om og aktindsigt i myndighedernes arbejde.

I 2016 indgik SOS Børnebyerne og CISU desuden en aftale om at udvikle nye måder at støtte børn, der har mistet forældreomsorgen i Rwanda, Kenya, Tanzania og Zanzibar. Det sker i samarbejde med den danske organisation Fairstart Foundation, som er specialiseret i uddannelse af plejefamilier. Vi vil også se på mangler i national lovgivning og finde måder at sikre, at landene gradvist bliver bedre til at støtte udsatte og forældreløse børn.

VERDENSMÅL 16: FRED, RETFÆRDIGHED OG STÆRKE INSTITUTIONER

Ifølge mål 16 skal der sættes en stopper for alle former for vold og tortur mod børn. Der skal udvikles effektive og ansvarlige institutioner. Vi skal arbejde for demokrati og deltagelse i beslutningsprocesser.

Foto: Anders Bobek

Sanitet i slummen og børnepasning

Danmarks Indsamling 2016 støtter, at børn kan blive passet i trygge rammer i børnehaver i Dar es Salaam i Tanzania. Samtidig får børnenes forældre tilbudt at være med i en låne-spare-gruppe, hvor de kan lave en opsparing eller tage et mindre lån. Det giver dem mulighed for at åbne en lille virksomhed, hvor de tjener nok til at forsørge sig selv og betale for pasning og skolegang. Både forældre og børnehavepersonale lærer om børns rettigheder og trivsel.

I Nairobis slum er der hverken rindende vand eller toiletter i blikhytterne, og sygdomme som tyfus, kolera og alvorlig diarre koster hvert år kenyanske børneliv. Her samarbejder SOS Børnebyerne med lokale organisationer om at oprette biogascentre, hvor beboerne laver mad over gas fra anlægget. I centrene er der også toiletter og bad.

Foto: Emil Lyders

EN STYRKET STEMME TIL SOMALILANDS UNGE

I Danmark er vi vant til, at elever på ungdomsuddannelserne har elevråd, som giver de unge indflydelse. Sådan er det ikke i Somaliland. Her bestemmer rektor, lærere og forældre det meste. I 2016 begyndte SOS Børnebyerne og Operation Dagsværk sammen med gymnasieelever i Somaliland at etablere og styrke elevråd på 10 gymnasier i landet.

De unge somalilændere skal i løbet af tre år lære om deres rettigheder, opbygge selvtillid og gradvist begynde at tro på, at deres mening faktisk betyder noget. Det sker ved hjælp af kurser, læseklubber, konkurrencer, sport og drama.

Med tiden vil de unge få støtte til at arrangere aktiviteter, der skal gøre opmærksom på problemer, som mange unge døjer med i landet. Det kan være alt fra kvindelig omskæring til behovet for ordentlig studierådgivning. Kurser i for eksempel research vil gøre de unge i stand til selv at undersøge problemerne nærmere. Et nyt ressource-center giver de unge adgang til internet, bøger, rapporter og andre publikationer om unge i Somaliland.

VERDENSMÅL 10: REDUCER ULIGHED

Inden 2030 skal de fattigste 40 procent af befolkningen opnå en større stigning i indkomst end gennemsnittet i befolkningen. Desuden skal alle lande styrke og fremme den sociale, økonomiske og politiske inklusion og sikre lige muligheder for alle. De skal også fjerne diskriminerende lovgivning, politikker og praksis.

Foto: Lars Just

BEDRE SKOLER I TANZANIA

Næsten 130.000 danske familier købte Børnenes U-landskalender op til julen 2016. Indtægterne fra U-landskalenderen bruger SOS Børnebyerne til at nedbringe antallet af elever i klasserne i storbyen Dar es Salaam i Tanzania. Her giver en enorm tilflytning fra land til by kæmpeklasser med over 200 elever i en klasse.

Syv skoler og 10.000 elever i Chanika, en fattig forstad til Dar es Salaam, får en bedre skolegang, fordi skoledagen fremover deles op, så eleverne får undervisning i mindre klasser. Lærerne lærer at bruge leg i undervisningen, og de bliver klædt på til at tale om ligestilling og demokrati.

Samtidig bliver der åbnet børnerettighedsgrupper. Her lærer børnene om rettigheder og medbestemmelse, så de kan tale deres egen sag i skolen og lokalsamfundet. Børn, der er droppet ud af skolen, får hjælp til at komme tilbage på skolebænken.

Foto: Rasmus Preston

Mille Gori og Mzungu Kichaa er nye ambassadører for udsatte børn. *Mille Gori har igennem flere år været børnenes bedste ven på Ramasjang og i Cirkus Summarum, hvor hun optræder som Motor Mille. Mzungu Kichaa alias Espen Sørensen er musiker i Tanzania og har været dommer i Tanzanias X Factor.*

Foto: Jens Honoré

FLERE END 40.000 FADDERE SIKRER UDSATTE BØRN EN TRYG BARNDOM

Hvis Pos mor ikke lige kan finde ham, render han formentlig rundt ude på græsplænen og sparker til en fodbold sammen med sine venner. Po elsker nemlig fodbold, selvom han stadig ikke helt har styr på sparketeknik og driblinger. Han er kun to et halvt år. Pos unge mor forlod ham umiddelbart efter fødslen, og lægerne kontaktede SOS Børnebyerne for at høre, om der var plads til den lille dreng. Syv dage senere flyttede han ind i børnebyen i Phnom Penh i Cambodja.

Po fik ligesom så mange andre børn i børnebyen også faddere. Det særlige ved SOS Børnebyerne er nemlig, at vi kan formidle en personlig relation mellem dem, der giver, og det barn, der bliver hjulpet. Hos os kan man tegne et fadderskab for et barn eller en børneby et specifikt sted i verden. To gange årligt modtager fadderne personlige rapporter med nyt om barnets trivsel eller om udviklingen i børnebyen. På den måde ved fadderen, at støtten hjælper præcis det barn eller den børneby, man har valgt at give penge til. Mange faddere vælger også at skrive til barnet eller besøge børnebyen.

En styrke ved fadderskaberne er, at personer, som har valgt at støtte SOS Børnebyerne, meget direkte oplever den forskel, de gør for et barn. Det er med til at gøre støtten langvarig. SOS Børnebyerne er i dag en af danskernes foretrukne børneorganisationer målt på privatindsamlede midler.

LANDSINDSAMLING GAV

5,2 MILLIONER KRONER

Landsindsamling 2016 gav 5,2 millioner kroner
Hvert år på Mors dag går indsamlere ud med indsamlingsbøtterne for SOS Børnebyerne. I 2016 samlede 5.100 indsamlere 5,2 millioner kroner ind. Pengene er blandt andet gået til at uddanne SOS-mødre og til at støtte udsatte børn i Etiopien.

Foto: Jens Honoré

Fakta om fadderskaber og fastgivere

- I 2016 var der 44.969 danske fadderskaber fordelt på børnebyer over hele verden.
- 8.484 danskere har desuden valgt at støtte SOS Børnebyerne med et fast månedligt beløb.
- Som fadder hjælper du udsatte og forældreløse børn til et trygt hjem med en kærlig SOS-mor og søskende.

2.000 FRIVILLIGE SKABER OPMÆRKSOMHED, HJÆLPER OG SAMLER IND

Omkring 2.000 danskere har valgt at være frivillige hos SOS Børnebyerne, fordi de gerne vil gøre en forskel for forældreløse og udsatte børn. Samtidig er det sjovt at arbejde sammen med andre frivillige. Det giver et personligt og fagligt udbytte, det pynter på CV'et, og så er det en mulighed for at møde nye mennesker.

De frivillige er med til at kaste opmærksomhed på børns vilkår forskellige steder i verden. Vores cirka 600 eventfrivillige giver en hånd med, når der er store arrangementer som for eksempel ECCO Walkathon, mens andre frivillige laver deres helt egne aktiviteter til fordel for SOS Børnebyerne. Nogle frivillige hjælper til på kontoret i København. De frivillige er med til at sikre, at vi kan støtte så mange forældreløse og udsatte børn som overhovedet muligt.

I 2016 indsamlede vores 1.000 medlemmer fra landets lokalgrupper 1,35 millioner kroner. Pengene gik til fire konkrete projekter i Laos og Cambodja. Lokalgrupperne hverver også faddere, holder foredrag på skoler og informationsmøder om arv og testamente. Takket være medieomtale af deres arrangementer er lokalgrupperne også med til at sprede viden om udsatte og forældreløse børn og om SOS Børnebyernes arbejde.

Royalt arrangement: *Under Markedsdagene i Gråsten fik Sønderborg lokalgruppes bod fint besøg af HKH Prinsesse Benedikte. Lokalgruppen havde sendt en invitation til prinsessen, der kom forbi sammen med sin hofdame for at høre om SOS-projekter og oplevelser, hun havde haft som protektor for SOS Børnebyerne.*

Foto: Tove Hansen

SOS BØRNEBYERNE ARBEJDER I 135 LANDE OG TERRITORIER OG HJÆLPER 84.500 BØRN TIL EN TRYG OPVÆKST I 571 BØRNEBYER.

492.700 BØRN HAR FÅET HJÆLP TAKKET VÆRE SOS BØRNEBYERNES FOREBYGGENDE INDSATS TIL UDSATTE FAMILIER.

Her arbejder SOS Børnebyerne globalt.

Her ligger børnebyer og programmer som SOS Børnebyerne Danmark havde finansieringsansvar for i 2016.

RESULTATOPGØRELSE 2016

Endnu et godt år

Igen i år kan vi sige, at vi har været bedre til at samle ind end nogensinde før. I 2016 så SOS Børnebyerne især en stigning i antallet af privatpersoner, der ønsker at støtte fast hver måned ved at være fadder for et barn. Det gav et rekordregnskab, ligesom 2015 også var et rekordår for SOS Børnebyerne.

Vi gik ud af 2016 med en ny indtægtsrekord på 225,2 mio. kr., hvor de samlede indtægter i 2015 lå på 222,6 mio. kr. Vi har samtidig holdt vores udgifter til indsamling og administration på stort set samme niveau som i 2015. I 2016 kunne vi derfor give 169 mio. kr. til arbejdet, der omfatter uddeling af fadderskabsstøtte, uddelinger til drifts- og projektstøtte og til formålsbestemt arbejde i Danmark. Det er 20 millioner mere end i 2014.

Her kommer pengene fra

De indsamlede midler kommer primært fra donationer fra privatpersoner, der støtter SOS Børnebyernes arbejde enten som faddere eller fastgivere. Hertil kommer en voksende del fra øvrige bidragydere, arv, virksomheder, fonde og Danidas projektpulje administreret af CISU.

Private donationer - faddere og fastgivere
Indtægtsmæssigt har vores styrke historisk set været det klassiske fadderskab. Det er det stadig, hvilket man også kan se på udviklingen fra 2015, hvor indtægter fra faddere og fastgivere udgjorde 112,1 mio. kr. mod 120,8 mio. kr. i 2016.

Private donationer - direkte og indirekte enkeltdonationer
Direkte og indirekte indsamlinger dækker over indtægter fra Danmarks Indsamling, frivilliges indsamlinger, landsindsam-

	2016	2015
	DKK'000	DKK'000
Indsamlede midler mv.	220.705	220.103
Finansielle poster	4.535	2.529
Samlede indtægter	**225.240**	**222.632**
Omkostninger vedrørende indsamlingsaktiviteter	39.146	37.521
Internationalt kontingent	1.946	3.115
Administrationsomkostninger	13.086	12.930
Samlede omkostninger	**54.178**	**53.566**
Resultat før formålsbestemte uddelinger	**171.062**	**169.066**
Formålsbestemt arbejde i Danmark	10.088	9.756
Uddelinger, fadderskabsstøtte	84.819	79.438
Uddelinger, drifts- og projektstøtte	74.221	79.790
Samlede uddelinger til formålsbestemt arbejde	**169.128**	**168.984**
Resultat efter formålsbestemte uddelinger	**1.934**	**82**
Skat af årets resultat	0	0
Årets resultat	**1.934**	**82**

linger, katastrofeindsamlinger, Direct Mail-udsendelser og SOS-nyt. Særligt de indirekte enkeltdonationer er afhængige af, om der har været mediebevågenhed om større katastrofer. Efter et ekstraordinært resultat i 2015 grundet store humanitære katastrofer er indtægter fra direkte og indirekte indsamlinger faldet fra 55,6 mio. kr. i 2015 til 38,6 mio. kr. i 2016.

Relations
Relations dækker over vores samarbejde med virksomheder, fonde, særligt pengestærke private bidragydere og ikke mindst arv. På alle områderne er vi gået frem i 2016, og samlet set står relations for 50,2 mio. kr. i indtægter mod 43,0 mio. kr. i 2015. Især er aktiviteterne inden for særligt pengestærke private bidragydere og arv gået op i det forgangne år fra henholdsvis 24,3 mio. kr. til 27,2 mio. kr. i arv og fra 1,5 mio. kr. i 2015 til 4,9 mio. kr. i 2016 for særligt pengestærke private bidragydere.

Offentlige midler
Indtægterne fra offentlige midler lå i 2016 på 8,1 mio. kr. mod 9,4 mio. kr. i 2015 og dækker over indtægter fra Danidas CISU-pulje, Tips & Lotto-midler samt andre puljer.

Sådan har vi brugt pengene

Omkostningerne i forbindelse med indsamling er 39,1 mio. kr. for 2016 mod 37,5 mio. kr. i 2015, hvilket vi vurderer er et tilfredsstillende niveau af ressourceforbrug til at fastholde og sikre den fremadrettede indsamling.

Omkostninger til SOS Børnebyernes administration ligger i 2016 på 13,1 mio. kr. Det svarer til 5,8%, hvilket er på niveau med 2015. Formålsbestemt arbejde herhjemme er for 2016 på 10,1 mio. kr. mod 9,8 mio. kr. i 2015.

Her kom støtten fra

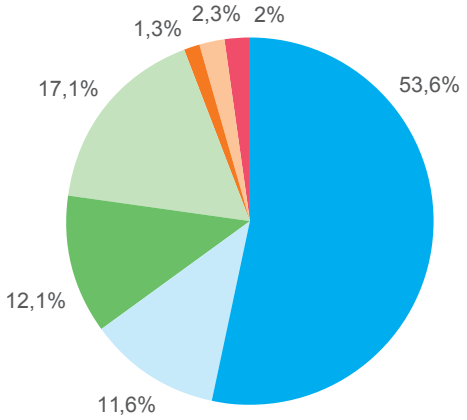

Faddere, fastgivere og gaver til børn	120,8 mio. kr.
Fonde, virksomheder og større bidragsydere	26 mio. kr.
Arv og testamente	27,2 mio. kr.
Direkte og indirekte enkeltdonationer	38,6 mio. kr.
Offentlig støtte	2,9 mio. kr.
Danida-midler	5,2 mio. kr.
Finansielle indtægter	4,5 mio. kr.

Det gik pengene til

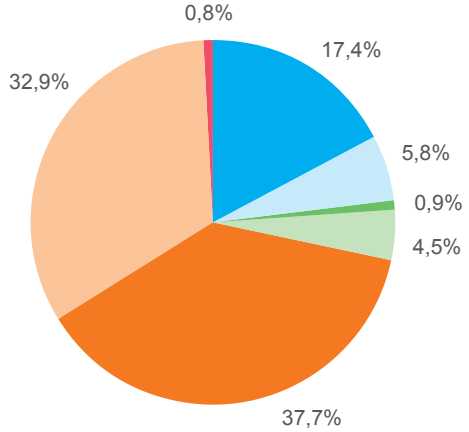

Omkostninger til indsamlingsaktiviteter	39,1 mio. kr.
Administration	13,1 mio. kr.
Internationalt kontingent	1,9 mio. kr.
Formålsbestemt arbejde i Danmark	10,1 mio. kr.
Fadderskabsstøtte	84,8 mio. kr.
Drifts- og projektstøtte	74,2 mio. kr.
Overført til grundkapital og rådighedskapital	1,9 mio. kr.

Foto: Claire Marisse Ladavicius

STOR TAK FOR SAMARBEJDE OG STØTTE

SOS Børnebyerne er helt afhængig af samarbejdet med virksomheder og fonde. Al økonomisk støtte og bidrag i form af know-how gør en verden til forskel for de børn, der ellers ikke ville have mulighed for at vokse op i en familie, som giver dem kærlighed og tryghed.

Vi vil gerne sige stor tak til alle, der har støttet vores arbejde for forældreløse og udsatte børn i 2016. Særlig tak skal lyde til vores største samarbejdspartnere.

- Apollo Travel Group
- Asta og Jul. P. Justesens Fond
- Augustinus Fonden
- BIG Fonden
- Birgit Hunæus Mindefond
- Direktør J.P.A. Espersen & Hustrus Fond
- Dr. Oetker Danmark A/S
- ECCO Sko A/S
- Edith & Godtfred Kirk Christiansens Fond
- Erik Thunes Legat af 1954
- Hempel Fonden
- Hjort Knudsen A/S
- Kromann Reumert
- Lê Lê ApS
- NNE Pharmaplan
- Nordan Investment APS
- Novo Nordisk Fonden
- Nyhavn Rejser A/S
- Odin General Partner II Fonden
- OK a.m.b.a
- Ole Kirks Fond
- Rørkærfonden
- Siemens A/S
- SKAGEN Fondene
- Solar A/S
- The LEGO Foundation
- Xellia Pharmaceuticals ApS

SOS Børnebyerne
Amerikavej 15C, 2. sal
1756 København V
Tlf.: 33 73 02 33

E-mail: info@sosbornebyerne.dk
www.sosbørnebyerne.dk

CVR nr.: 25825012

Redaktion
Jacob Stærk Jacobsen (ansv.), Lotte Ladegaard (tekst), Iben Stjerne Christensen, Signe Gjervig, Janda Campos og Camilla Torp Olsen (redaktion)

Design
Sofie Hoffmann

Forsidefoto: Maja Brand
Bagsidefoto: Christian Martinelli